

ΙΖ' Εφορεία Προϊστορικών & Κλασικών Αρχαιοτήτων - ΥΠ.ΠΟ.
Δήμος Αγίας Τριάδας Καστορίας

ΝΕΟΛΙΘΙΚΟΣ ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΑΥΓΗΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ
ΑΝΑΣΚΑΦΩΝ ΑΥΓΗΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

*αναγνώσεις
του χθες
σήμερα*

AVGI NEOLITHIC SETTLEMENT
reading the past in the present

CENTRE FOR DOCUMENTATION AND PROMOTION
OF EXCAVATIONS AT AVGI - KASTORIA PREFECTURE

ΙΖ' Ephorate of Prehistoric and Classical Antiquities
Municipality of Agia Triada, Kastoria Prefecture

Ο Νεολιθικός Οικισμός - Το περιβάλλον

Η θέση βρίσκεται σε λοφώδη περιοχή, πλούσια σε αργιλικά υλικά, 500 μ βόρεια της Αυγής, 7 χλμ νότια από το Άργος Ορεστικό και 10 χλμ νοτιοδυτικά της Λίμνης Ορεστίδος.

Η ανασκαφική έρευνα άρχισε το 2002 και συνεχίζεται μέχρι σήμερα από τη 17^η Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων.

Ο οικισμός ιδρύθηκε πριν από 7500 χρόνια (~5650 π.Χ.). Στη διάρκεια των περίπου 1000 χρόνων ζωής του αναπτύχθηκε σε επιφάνεια 50-60 στρεμμάτων και οριοθετούνταν περιμετρικά από τάφρους.

Το ευρύτερο οικοσύστημα της θέσης περιλάμβανε ορεινές και

ημιορεινές περιοχές και ακόμη κοιλάδες και παρόχθιες ζώνες. Στο τοπίο κυριαρχούσαν δάση (βελα-νιδιές, μαύρη πεύκη) και υγρόφιλη βλάστηση (ιτιές, φτελιές).

Το περιβάλλον ευνοούσε τη γεωργοκτηνοτροφική παραγωγή, την καλλιέργεια δημητριακών και οσπρίων (σιτάρι, λαθούρι, φακή) καθώς και τη βοσκή οικοδίατων. Ακόμη, τη συλλογή καρπών και φρούτων (σύκα, βατόμουρα, κράνα), το κυνήγι και το ψάρεμα, αλλά και την προμήθεια πρώτων υλών για δόμηση (οικήματα, φούρνοι) και κατασκευή εργαλείων και σκευών (λεπίδες δρεπανιών, μυλόλιθοι, πελέκεις, αγγεία).

The Neolithic Settlement – The environment

The site is located in a hilly terrain of clay-rich deposits, 500 m N of the Avgi village, 7 km S of Argos Orestiko and 10 km SW of Lake Kastoria.

The excavations on site began in 2002 by the 17th Ephorate of Prehistoric and Classical Antiquities.

The Neolithic settlement was founded 7,500 years ago (~5650 BC). During the 1,000 years of its life, it grew to cover 5-6 hectares enclosed by trenches.

The site's ecosystem included mountainous and semi-

mountainous regions, as well as river valleys. The landscape was dominated by oak and black pine forests, along with riverine vegetation (e.g. willow and elm trees).

The environment favoured farming, cultivation of cereals and pulses (e.g. wheat, lentils), grazing of domesticated animals. It also favoured the collection of fruits, hunting, fishing, and a range of raw materials for the construction of buildings and related features, the manufacture of tools and vessels.

Ο δομημένος χώρος

Οι ανασκαφές στην Αυγή, με έκταση προς το παρόν 2000 μ², φέρνουν στο φως κατάλοιπα κτιριακών και άλλων κατασκευών διαδοχικών φάσεων της 6ης και 5ης χιλιετίας π.Χ.

Στις παλαιότερες φάσεις του οικισμού ανήκουν οικοδομικά λείψανα (καμένα πλιθιά και πηλόμαζες με αποτυπώματα ξύλων, επιχρίσματα, οπές πασάλων) από την κατάρρευση της ανωδομής (τοίχοι, πατάρια, στέγες) έξι τουλάχιστον ανεξάρτητων και ευρύχωρων οικημάτων. Στο εσωτερικό τους αποθηκεύονταν αγροτικά και άλλα προϊόντα, ενώ μεταξύ τους

υπήρχαν υπαίθριοι και ημι-υπαίθριοι χώροι με θερμικές κατασκευές (π.χ. φούρνοι), σκεύη και εργαλεία (π.χ. αγγεία, τριβεία) για επεξεργασία - μεταξύ άλλων- σιτηρών και παρασκευή τροφής.

Στα αρχιτεκτονικά κατάλοιπα της 5ης χιλιετίας αποτυπώνονται διαφορετικές πρακτικές δόμησης, ίσως και οργάνωσης του χώρου. Έχουν αποκαλυφθεί κατάλοιπα αρκετών ανεξάρτητων κτηρίων ορθογώνιας κάτοψης, αλλά και ένα ελλειψοειδές, με επιφάνεια από 70 μέχρι 85 μ², αλλά και άνδρα/περίβολοι μεταξύ των κτηρίων.

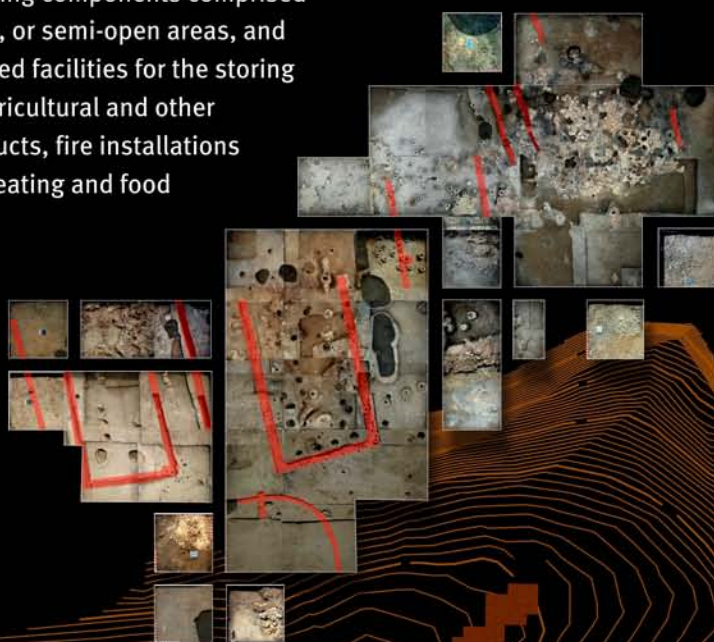
The built space

The excavations, covering an area of 2,000 m², revealed remains of buildings and other constructions, which date to the 6th and 5th millennium BC.

From the earlier occupation on-site there are structural remains of free-standing buildings, which burnt and collapsed in situ, leaving intact remnants of mudbricks and clay and wood construction materials, wall plasters, and postholes. The building components comprised open, or semi-open areas, and housed facilities for the storing of agricultural and other products, fire installations for heating and food

processing, and a variety of tools for food production and consumption.

Different construction techniques, and a possible variation in the interior arrangement, are evident in the architectural remains from the 5th millennium. Several rectangular buildings of 70 to 85 m² in surface area have been discovered, along with an ellipse-shaped structure, terraces and walls between buildings.

Χώρος ταφικής πρακτικής - Άλλα ευρήματα

Σε οικιστική φάση της 5ης χιλιετίας χρονολογείται χώρος περίπου 3 μ2 με εννέα (9) αγγεία μικρών διαστάσεων, τα οποία περιείχαν μικρή ποσότητα καμένων ανθρώπινων οστών.

Αυτό το τελετουργικό ταφής περιλάμβανε την αποτέφρωση των νεκρών και την τοποθέτηση τμήματος των οστών τους στα ταφικά αγγεία. Σε επόμενο στάδιο, τα αγγεία εναποτέθηκαν σε επιλεγμένο χώρο, ενώ κάθε ένα καλύφτηκε με θραύσματα πήλινων σκευών.

Υλικό από αναλύσεις και πλήθος ευρημάτων* συμβάλλουν στην κατανόηση της χρήσης των χώρων του οικισμού, των κατασκευαστικών διαδικασιών, των διατροφικών συνηθειών και άλλων όψεων της καθημερινής ζωής στη νεολιθική Αυγή.

**αποθηκευτικά & μαγειρικά αγγεία, λίθινα & οστέινα εργαλεία, ανθρωπόμορφα & ζωόμορφα ειδώλια, κοσμήματα από όστρεα, τάλκη & μαλακίτη, μικρογραφικά σκεύη, οστέινοι αυλοί, πήλινες σφραγίδες*

Burial practices – Other findings

Nine small vessels containing small amounts of burnt human bones were found in a 3 m2-area dating to the 5th millennium.

This burial ritual included the cremation of the dead and the placement of part of their bones in burial pots. At a later stage, the pots were placed in a specific location and each one was covered by pottery fragments.

The analyses of the archaeological material and the large number of findings* contribute to the understanding of area uses, construction practices, survival strategies, the diet and other aspects of daily life in Neolithic Avgi.

**storage and cooking vessels, stone and bone tools, human and animal figurines, ornaments of shell, talc and malachite, miniature vessels, bone flutes, clay stamp seals*

Το Κέντρο Τεκμηρίωσης και Προβολής

Σημαντικό βήμα για την προώθηση των στόχων του ανασκαφικού - ερευνητικού προγράμματος αποτελεί η ανάπλαση του πέτρινου δώροφου κτηρίου στην πλατεία της Αυγής σε «Κέντρο Τεκμηρίωσης και Προβολής των Ανασκαφών του Νεολιθικού Οικισμού Αυγής».

Στο κτήριο έχουν προβλεφθεί χώροι εργασίας για την ηλεκτρονική τεκμηρίωση και επεξεργασία των ανασκαφικών δεδομένων, τη συντήρηση του αρχαιολογικού υλικού και αναλύσεις δειγμάτων σε μικροσκόπια.

Θα λειτουργεί, επίσης, χώρος μικρής έκθεσης ευρημάτων και προβολών με στόχο τη βιωματική σχέση των επισκεπτών τόσο με τα υλικά κατάλοιπα του νεολιθικού οικισμού, όσο και με τις σύγχρονες επιστημονικές μεθόδους ανάκτησης αρχαιολογικών πληροφοριών.

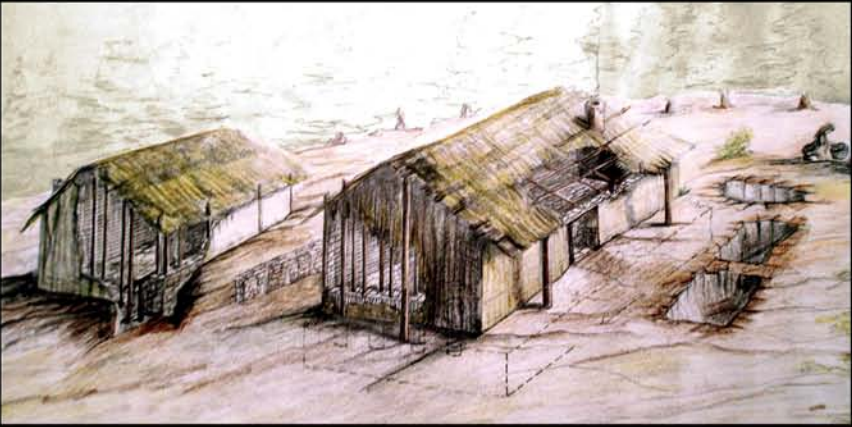
The Centre for Documentation and Promotion

The renovation of a two-storey stone building in Avgi Square ('Plateia') to serve as the "Centre for Documentation and Promotion of the Excavations at the Neolithic Settlement of Avgi" constitutes a significant step in the advancement of the excavation research programme.

Special work areas have been designated for the electronic documentation and processing of the excavation data, the preservation of archaeological material and microscopic analyses.

There will also be a small exhibition area for the display of findings and visual presentations aiming at the interaction of visitors with the archaeological material and the scientific methods in past information recovery.

Το αρχαιολογικό πρόγραμμα Αυγής επιδιώκει τη μελέτη των υλικών καταλοίπων του νεολιθικού οικισμού με στόχο την προσέγγιση της κοινωνικής δομής, της ιδεολογίας και των στρατηγικών επιβιώσής του. Βασικό μέλημα των Ανασκαφών Αυγής είναι η κοινωνικοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας μέσω της σταδιακής απόδοσης στο κοινό ενός αναγνώσιμου και ευχάριστου αρχαιολογικού χώρου με τη βοήθεια σύγχρονων οπτικο-ακουστικών μέσων και εκπαιδευτικών δράσεων.

The Avgi archaeological programme seeks to study the material remains of the Neolithic settlement in order to understand aspects of the community, its social structure, ideology and strategies for survival. One of the basic aims of the Avgi excavations is to communicate the results of the project to the society by creating a pleasant archaeological area with the help of modern audio-visual media and educational activities.

Κείμενο: Γεωργία Στρατούλη, αρχ/γος υπ.πο.
 Φωτογραφίες: Γιώργος Βλάχου, Τάσος Μπεκιάρης
 Σχέδιο αναπαράστασης: Δώρα Χαρίτωνος

Text: Georgia Stratouli, archaeologist-Ministry of Culture
 Photos: Giorgos Vlachou, Tasos Bekiaris
 Reconstruction design: Dora Charitonos

Τα έργα συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Πρόγραμμα INTERREG IIIA/ "Γειτνίαση Ελλάδα - Αλβανία" (75%) και εθνικούς πόρους (25%)

The projects are co-funded by the European Community Programme INTERREG IIIA/ "Greece-Albania" (75%) and Greek state funds (25%)

ΙΖ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων - Υπουργείο Πολιτισμού

IZ' Ephorate of Prehistoric and Classical Antiquities - Ministry of Culture

